

מהלכות ספירת העומר ויום העצמאות תשפ"ה - מו"ר הרב אליקים לבנון

- א. ימי ספירת העמר, במהותם הם ימי שמחה של הכנה ומעבר, מיציאת מצרים לקראת מתן תורתנו.
- ב. סמוך לחרבן בית שני, היתה תנועה גדולה להקמה מחודשת של בית המקדש, ולהשבת מלכות ישראל. בראש התנועה עמד ר' עקיבא, שהכריז על בר כוכבא כמלך, וגייס עשרים וארבע אלף תלמידים, אשר אמורים היו להרים את התורה בעם ישראל.
- ג. בר כוכבא נהרג, וכל עשרים וארבע אלף התלמידים מתו, בין פסח לשבועות. לכן נתקבלו בקהילות ישראל כמה מנהגי אבילות, לזכר החזון הגדול אשר קרס.
- ד. מנהגי האבילות, לחלוטין אינם דומים למנהגים שנתקבלו בימי בין המצרים, כאבילות על חרבן הבית. בספירה, כמה מנהגים עיקריים:
1. אין נושאים נשים- לא מתחתנים.
 2. אין מתגלחים ומסתפרים.
 3. הפוסקים הקדמונים (מגן אברהם) מוסיפים גם שלא לעשות ריקודים ומחולות.
 - ה. כל יתר הפעולות- האסורות בימי בין המצרים- מותרות בימי הספירה:
- מותר לקנות רהיטים, רכב וכד'.
 - מותר לקנות בגדים ולחדש אותם.
 - מותר לברך ברכת שהחינו.
 - מותר להתרחץ בים או בבריכה.
 - מותר לכבס ולגהץ.

ו. שמיעת מוסיקה:

1. מיום שחרב בית המקדש, גזרו חכמים "שלא לנגן בכלי שיר, ולא לשמוע קול נגינה". האיסור הוא כל השנה כולה (או"ח סי' תק"ס, ג').
 2. למעשה, אנו סומכים על הפוסקים המגבילים את האיסור, וכותבים שרק "נגינה במשתה יין", או נגינה כזו הנהוגה בארמונות מלכים, הם האסורות (רמ"א, שם). לכן, סתם נגינה הנהוגה כיום, ובודאי נגינה של דיסקים, קלטות וכד', מותרת.
 3. לכן, כל נגינה המותרת במהלך כל השנה, מותרת גם בימי הספירה.
- יש מהפוסקים האחרונים הממליצים להמנע ממוסיקה של שמחה, כדוגמת מוסיקת ריקודים של חתונה.

יום העצמאות

שאלה: ה' באייר השנה חל בשבת. בפועל, נחגוג את יום העצמאות ביום חמישי, ג' באייר. האם אפשר לומר הלל ביום חמישי, או שצריך לומר ביום השבת.

תשובה: הקדמת יום העצמאות, מיום שבת ליום חמישי, באה ממניע הלכתי: מניעת חילולי שבת. תקנה של "יום הודאה לקב"ה", רואים אנו בימי הפורים, שלדעת ר' עקיבא, מגילה נקראת ב-יא', יב', יג', יד' וטו' באדר. אע"פ שלא נפסקה הלכה כמותו, רואים אנו שאפשר לקיים את יום ההודאה בזמנים שונים.

בפורים דמוקפין החל בשבת, כפי שהיה בשנה זו, מחלקים אותו המוקפין לשלשה ימים, וקריאת המגילה, מוקדמת אצלם ליום שישי יד' באדר, משום חילול שבת "שמא ילך אצל בקי ללמוד, ויעביר את המגילה מרשות לרשות או ד' אמות ברשה"ר".

נמצא, שכדי למנוע חילול שבת, יש כח ביד חכמים לשנות יום קריאת מגילה. וכידוע, במסכת מגילה, יד, א, אחת הדעות היא: "קרייתא זו הלילא". קריאת המגילה נחשבת כהלל.

אם כן, כשם שניתן להקדים את קריאת המגילה, כך אפשר להקדים אמירת הלל בברכה, ליום ג' באייר, שגם בו התרחשו ניסים והוא חלק בלתי נפרד מתהליך הקמת מדינת ישראל.

תספורת

השנה, תשפ"ה, הוקדם יום העצמאות ליום חמישי ג' אייר.
כשם שבעל ברית מותר לו להסתפר ולהתגלח לקראת הברית, כך לפחות, כאשר רואים אנו עין בעין את בריתו של הקב"ה עמנו, בהגיענו לבנין העם, התורה והארץ.
לכן, מותר ומצוה להתגלח (וגם להסתפר) לקראת יום העצמאות, דהיינו, ביום רביעי ב' באייר, משעת פלג המנחה, בשעה 17:57. גם ביום שישי, ד' באייר מותר להתגלח לכבוד שבת ולכבוד ה' באייר.
ביום רביעי בתפילת מנחה אין אומרים תחנון.

ל"ג בעומר

מנהג אשכנזים, להסתפר ולהתגלח ביום ל"ג בעומר.
השנה, חל ל"ג בעומר ביום שישי.
למנהג ספרדים, אין מתגלחים עד ל"ד בעומר. אולם, כאשר חל ל"ג בעומר ביום שישי, גם לספרדים מותר להתגלח ולהסתפר לכבוד שבת.

יהי רצון שזוכה לתחיית רוחו של ר' עקיבא, השועלים אשר יצאו מבית קדש הקדשים ינוסו,

ואור חדש יאיר על ציון!